

PASPOORT

Naam organisatie: Greenpeace
Bekendste gezicht/kartrekker: De internationaal directeur Kumi Naidoo (Zuid-Afrika)

Wat doen ze voor de onderwater-wereld: Bewustzijn creëren door misstanden aan het licht te brengen, lobbyen en geweldloze acties als middelen.

Aantal leden: Circa 500.000 donateurs in Nederland, wereldwijd zo'n 2,6 miljoen mensen.

Ontstaansgeschiedenis: In 1971 in Canada werd Don't Make a Wave Committee opgericht, dat actievoerde door met kleine bootjes in nucleaire testgebieden te varen. Met de acties tegen de zeehondenjacht verwierf Greenpeace grote populariteit en kwam in de lift.

Greenpeace

Groene vrede nog niet nabij

De zeeën en hun bewoners worden sterk bedreigd, als we de cijfers mogen geloven. Over de hele wereld zetten vrijwilligers binnen grote organisaties of in kleine initiatieven zich in om dit leed te bestrijden.

In iedere editie belicht DuikMagazine een van de organisaties. Deze keer spraken we Yvette Osinga, campagneleider 'Oceanen' bij Greenpeace.

Tekst: Udo van Dongen | Fotografie: Greenpeace & Udo van Dongen > udovandongen.com

Waarom doe je dit werk? Is het ideologie of gewoon een baan?

"Ik heb altijd graag willen bijdragen aan een betere wereld. Op een of andere manier hebben de oceanen me altijd aangetrokken en daar heb ik gericht mijn studies op uitgekozen, zodat ik dit soort werk kon gaan doen. En Greenpeace vond ik als kind al een leuke en stoere organisatie."

Greenpeace werd groot door acties tegen de zeehondenjacht, tegen het dumpen van radioactief afval en de bescherming van walvissen, thema's waar iedereen achter staat. Vaart Greenpeace tegenwoordig een andere koers?

"Greenpeace was inderdaad in het verleden heel actief bij de thema's die je zojuist noemt. Een aantal van dit soort problemen hoort inmiddels mede dankzij Greenpeace tot het verleden. Maar er zijn veel meer misstanden die minder 'aaibaar' zijn. Greenpeace vindt dat ze ook moeilijkere onderwerpen, zoals de klimaatverandering en overbevissing niet uit de weg moet gaan."

Wat is het belangrijkste doel van Greenpeace met betrekking tot zeeën en oceanen?

"We zoeken naar oplossingen tegen de crisis in de zeeën en oceanen als gevolg van overbevissing, onnodige bijvangsten en destructieve visserijmethoden. We pleiten al lang voor een wereldwijd netwerk van zeereservaten, zodat het voedselweb zich kan herstellen. Veel vissoorten zijn al verdwenen of worden ernstig bedreigd. In de Noordzee kwamen tot in de jaren vijftig nog tonijnen en veel meer haaien voor. En niet te vergeten uitgestrekte oesterbanken en de vleet, die is ook bijna uitgestorven. Daarnaast zet Greenpeace zich in voor meer duurzame visserij."

Wat verstaat Greenpeace dan onder duurzame visserij?

"Visserij op kleinere schaal die de bodem niet verwoest en nauwelijks invloed heeft op andere soorten in het ecosysteem. Het moet niet massaal worden, want dan kan de natuur zich niet herstellen. Maar we doen meer, zoals een keer per jaar een ranking van supermarkten uitbrengen, waarin de consument kan zien hoe

verantwoord welke supermarkt is. Hierdoor zijn inmiddels de zwaardvis en de merlijn uit de meeste schappen verdwenen en het gaat dezelfde kant op met de verkoop van paling."

Gaan jullie ook nog stenen in de Noordzee gooien zoals in het Kattegat?

"Over de stenen kan ik zeggen dat we voorafgaand aan die actie in het Kattegat een Environmental Impact Assessment hebben laten doen en de Zweedse overheid heeft geoordeeld dat dit geen dumping is, maar een natuurbeheersmaatregel. Daarmee is onze actie dus legaal. In Duitsland hebben we ook stenen gelegd in een aangewezen natuurgebied, omdat daar op geen enkele manier handhaving was: het was een aangewezen natuurgebied, maar er werd gevist en zand gewonnen, dus voelde Greenpeace zich genoodzaakt actie te ondernemen."

Doet Greenpeace ook nog iets aan de olieramp in de Golf van Mexico?

“Vanaf het begin van de ramp zijn we in het gebied om de schade aan de natuur zo goed mogelijk vast te stellen en in beeld te brengen. Momenteel doen we dit vanaf een schip. Wat we na deze ramp voor elkaar hebben gekregen, is dat er op de Noordpool voorlopig geen nieuwe oliebooringen worden gedaan.”

Zijn er onderwerpen waar Greenpeace zich afzijdig van houdt?

“We zijn een geweldloze organisatie, dus aan agressie en geweld wagen wij ons niet. Er zijn verder niet direct zaken waar we ons afzijdig van houden, meer een kwestie van prioriteiten stellen: wat pak je wel aan en wat laat je schieten? Onze kracht is de grootte van onze organisatie: we werken internationaal en daarom moeten we met zijn allen op dezelfde lijn zitten, zodat we daadkrachtig kunnen zijn. We kunnen niet alles doen, maar liever goed dan van vele kleine dingen een beetje.”

Wat is het grootste misverstand over deze organisatie?

“Dat wij alleen maar actievoeren en nooit in gesprek zijn. Ik denk dat veel mensen niet weten hoeveel Greenpeace achter de schermen doet aan lobby en onderzoek en hoe goed onze standpunten zijn onderbouwd door middel van wetenschappelijk onderzoek.”

Maar is wetenschappelijk onderzoek door Greenpeace niet altijd al een beetje vooringenomen?

“Wij laten onderzoek doen door onafhankelijke wetenschappers. Ons doel is om misstanden te laten zien. Voordat we met bepaalde misstanden naar buiten treden, zorgen we dat we alles goed kunnen onderbouwen.”

Wat is het grootste misverstand over een bedreigde soort/leefgebied?

“Dat kweekvis veel duurzamer zou zijn dan wild gevangen vis. Kweekvis is alleen verantwoord als de vissoort plantaardig materiaal eet en leeft in een van de zee afgesloten bassin. Hetzelfde geldt voor tropische garnalen en gekweekte paling.”

Waarin onderscheidt Greenpeace zich?

“We zijn een organisatie die actievoert en confronteert, waardoor we effectief aandacht op bepaalde misstanden vestigen. Dat doen niet veel andere organisaties. We hebben wereldwijd drie grote schepen: de *Rainbow Warrior II*, de *Arctic Sunrise* (een ijsbreker, red.) en de *Esperanza* (het grootste schip, red.). De *Rainbow Warrior II* is momenteel aan haar laatste tocht bezig richting de haven van Shanghai waar hij wordt ontmanteld. De *Rainbow Warrior II* wordt binnenkort vervangen.”

Werken jullie samen met andere organisaties?

“Ja, we kijken per campagne hoe we zo effectief mogelijk milieuwinst kunnen behalen. Soms is samenwerken met andere organisaties heel goed.”

Wat voor werkzaamheden kun je als vrijwilliger doen?

“Er zijn ongeveer zo'n 500 vrijwilligers actief voor Greenpeace. Als vrijwilliger kun je voorlichter worden, daarvoor

krijg je eerst een training. Je kunt bij stands staan op festivals en dergelijke. Kinderen kunnen een Greenteam oprichten, waarin ze leren hoe ze actie kunnen voeren in hun eigen gemeente, zoals het opruimen van bijvoorbeeld plastic afval. En als ouder kun je dat dan weer begeleiden. En je kunt natuurlijk actievoerder worden. Verder hebben we vaak chauffeurs nodig of mensen die meehelpen met bijvoorbeeld spandoeken maken.”

Weigeren jullie ooit donaties?

“Giften van het bedrijfsleven of overheden nemen we niet aan omdat we onze onafhankelijkheid willen waarborgen. Al onze middelen komen van donaties van particulieren of via de PostcodeLoterij.”

Jullie staan bij veel mensen bekend als een actievoerende organisatie die niet altijd even beslagen ten ijs komt. Met name de zaak met de Brent Spar heeft hieraan bijgedragen. Wat vind je hiervan?

“Er is toen inderdaad een verkeerde inschatting gemaakt over de hoeveelheid olie die er nog in zou zitten, maar de kern van deze actie, die overigens alweer meer dan tien jaar geleden werd gevoerd, was erop gericht om de talloze andere olieplatforms op de Noordzee op een milieuvriendelijke manier te ontmantelen en dat is gelukt.”

Word je af en toe niet eens moedeloos als je hoort dat

Top 3 verdiensten

1. Mede dankzij Greenpeace kwam er in 1986 een verbod op de commerciële walvisjacht
2. Het dumpen van vaten nucleair afval in zee is verboden sinds de acties begin jaren tachtig
3. Na een lange campagne is een belangrijk deel van het Amazone-oerwoud beschermd tegen boskap

GREENPEACE

het nog steeds teruguitgaat met de oceanen?

“Soms is het inderdaad wel ontmoedigend. Neem bijvoorbeeld de laatste CITES-bijeenkomst waar beslist zou worden over de vangst van de met uitsterven bedreigde blauwvintonijnen. Je zou verwachten dat uiteindelijk het besef door begint te dringen en dat deze vis op de lijst van beschermde soorten terecht komt, maar dan blijkt de Japanse lobby weer sterker te zijn en mag er doodleuk worden doorgevoerd. Aan de ene kant word je er moedeloos van, maar aan de andere kant motiveert het om er nog harder tegenaan te gaan, want ik wil me er niet bij neerleggen. Je moet in principe een echte optimist zijn om dit soort werk te kunnen doen en je kunt het alleen doen als je het gevoel hebt dat er nog iets kan worden verbeterd.”

Denk jij dat Greenpeace ooit haar doelen bereikt?

“Ik zie dat er wat verandert, maar dit is een kwestie van de lange adem. Er wordt bijvoorbeeld erkend dat de boomkor schadelijk is. Er wordt al gesproken over het sluiten van gebieden en wereldwijd zijn er ook wel successen doordat er wat zeereservaten zijn gekomen. Als de politiek wat meer zou meewerken, zou er wel veel meer kunnen worden gerealiseerd. □

